

HOŞGELDİNİZ

Prof. Dr. Mehmet Zeki AYDIN

EMAIL: mza@mehmetzekiaydin.com

www.mehmetzekiaydin.com

Eđitimde;

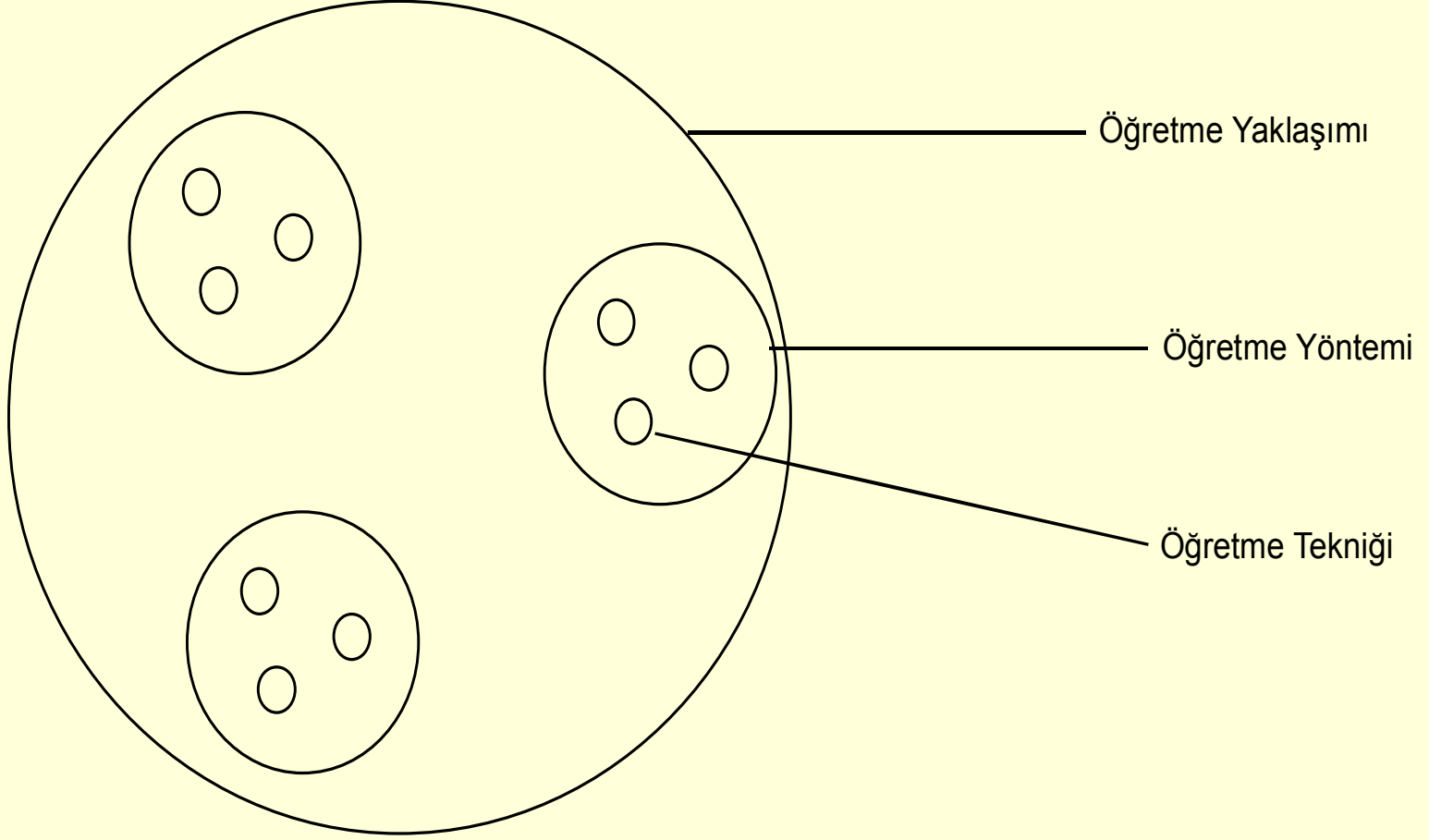
- “niçin öğreteceğiz?” sorusunun cevabı eğitim amaçlarını;
“nasıl öğreteceğiz?” sorusunun cevabı, öğretim yöntemlerini;
“ne ile öğreteceğiz?” sorusunun cevabı, eğitim araç ve gereçlerini;
“eğitimin sonunda ne kadar öğrettik?” sorusunun cevabı ise ölçme ve değerlendirme konusunu oluşturur.

Öğretim yöntemleri çeşitli şekillerde sınıflandırılmıştır.

Öğretim yöntemleri

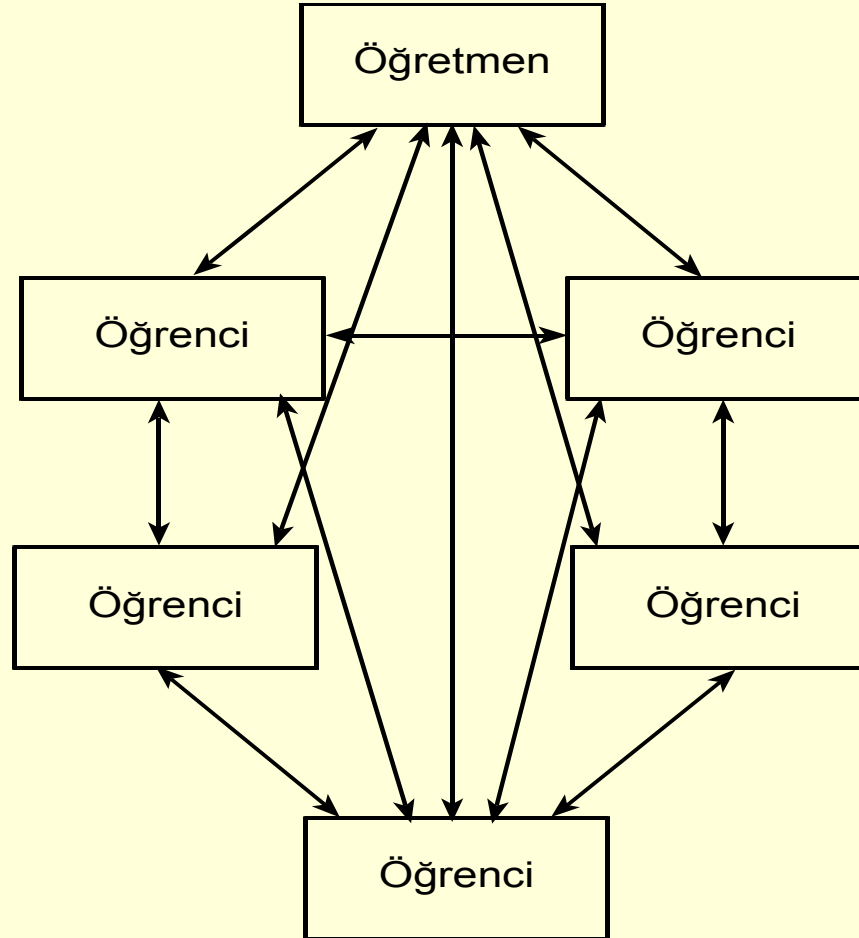
1. Öğrenci merkezli
2. Öğretmen merkezli

Öğretme Yolları

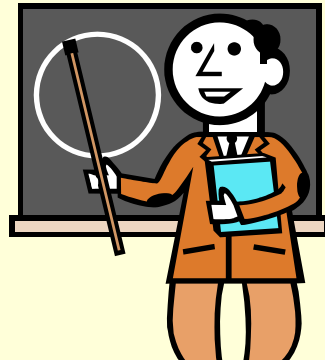
Sunuş yoluyla öğretim yaklaşımı	Buluş yoluyla öğretim yaklaşımı	Araştırma yoluyla öğretim yaklaşımı	İşbirliğine dayalı öğretim yaklaşımı	Oyun yoluyla öğretim yaklaşımı	YAKLAŞIM
-Takrir (anlatma)	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizasyon (rol yapma) - Örnek olay incelemesi - Buldurma (sokrates) -Tartışma 	<ul style="list-style-type: none"> - Problem çözme - Dramatizasyon (rol yapma) - Örnek olay incelemesi - Gezi- gözlem - Bireysel çalışma - Gösterip yaptırma 	<ul style="list-style-type: none"> - Tartışma - Küme çalışması 	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizasyon (rol yapma) - Eğitsel oyun 	YÖNTEM
<ul style="list-style-type: none"> - Biçimsel (formal) konuşma-konferans - Biçimsel olmayan (informal) konuşma - Sempozyum - Gösteri (demontrasyon) 	<ul style="list-style-type: none"> - Soru cevap - Parmak oyunu - Sözsüz oyun (pandomim) - Bağımsız dramatizasyon - Bağımlı dramatizasyon - Kukla ve bebekler - Taklidi oyun (benzetme) - Büyük grup - Küçük grup tartışması - Panel - Zıt panel - Münazara - Açık oturum - Forum - Çember tartışması - Beyin fırtınası - Görüşme 	<ul style="list-style-type: none"> - Soru cevap - Parmak oyunu - Sözsüz oyun (pandomim) - Bağımsız dramatizasyon - Bağımlı dramatizasyon - Kukla ve bebekler - Taklidi oyun (benzetme) -workshop -Altı şapkalı düşünme 	<ul style="list-style-type: none"> - Soru cevap - Büyük grup tartışması - Küçük grup tartışması - Panel - Zıt panel - Münazara - Açık oturum - Forum - Çember tartışması - Beyin fırtınası - Görüşme -Workshop 	<ul style="list-style-type: none"> - Kart oyunları (siz olsaydınız ne yapardınız?) - Kutuplaşma - Kavram kontrolü - Grup oyunları (mektup yada telgraf oyunu) - Nesi var? - Parmak oyunu - Sözsüz oyun (pandomim) - Bağımsız dramatizasyon - Bağımlı dramatizasyon - Kukla ve bebekler - Taklidi oyun (benzetme) -Başka, ters başka -Akrostiş 	TEKNİK

Öğretme öğrenme süreçleri ve öğretmen öğrenci iletişimi

ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ YÖNTEMİ

Bir olayın veya sorunun, yazılı veya sözlü anlatıldıktan ya da filmle gösterildikten sonra, konu hakkında öğrencilerin tartışarak çözüm önerilerini ortaya koymaları temeline dayanan bir öğretim yoludur.

• DERS PLÂNI

- **Konu** : Savurganlıktan Kaçınırım
- **Süre** : İki Ders Saati
- **Yöntem** : Takrir, buldurma ve örnek olay inceleme yöntemleri, çember tartışma ve soru-cevap teknikleri
- **Araç gereç**: Yazı tahtası, Bilgisayar, projektör, resim, örnek olay metni.
- **Amaç/Kazanım**: Savurganlığın kaçınılması gereken bir davranış olduğunun farkında olur.
- **Davranışlar**:
  1. Savurganlığın anlamını söyleme/yazma
  2. Savurganlıkla ilgili örnekler verme
  3. Savurganlığın kişiye zararlarını söyleme/yazma
  4. Savurganlığın topluma zararlarını söyleme/yazma
  5. Tutumluluk, cömertlik ve cimrilik kavramlarının anlamlarını ve aralarındaki farkları söyleme/yazma
  6. Savurganlıkla ilgili bir ayet ve bir hadis meali söyleme/yazma.
  7. Savurganlığın neden kötü bir davranış olduğunu söyleme/yazma

- **Dikkat Çekme:** “Şerife’nin Resmi?” adlı örnek olay anlatılır. “Biraz sonra bu örnek olayı tartışacağız” denilerek öğrencilerin dikkati çekilmeye çalışılır.
- **Güdüleme:** “Biraz sonra, Şerife’nin yerinde siz olsaydınız ne yapardınız? konusunu tartışacağız.”
- **Hedeften Haberdar Etme:** Bu dersin sonunda savurganlığın niçin kötü bir davranış olduğunu öğrenmiş olacaksınız.

Örnek Olay (Şerife'nin Resmi)

- “Şerife, ailesi ile birlikte Şubat tatilinde başka bir şehirde oturan amcalarını ziyarete gider. Amcasının oğlu Çetin kendisinden bir yaş büyük olup 8. sınıfta okumaktadır. Şerife ile Çetin kısa zamanda iyi anlaşır, birlikte oyunlar oynarlar, eğlenirler. Ancak 2-3 gün içinde Çetin'in bazı davranışları Şerife'nin dikkatini çeker. Ancak hem misafir olduğu hem de Çetin kendisinden büyük olduğu için bir şey diyemez. Şerife, tatil dönüşü okula başlar ve Resim dersinde öğretmen tatilde karşılaştıkları bir olayı anlatan bir resim yapmalarını ister. Şerife, gördüğünüz şu resmi çizer. Şerife'nin çizdiği bu resim en güzel resim seçilir. Resim öğretmeni Şerife'yi kutlar. Daha sonra resim öğretmeni, Türkçe öğretmeni ile görüşerek Şerife'nin resminden bahseder ve mümkünse öğrencilere bu resimle ilgili bir kompozisyon yazdırmasını rica eder. Resim öğretmeni, aynı şekilde Sosyal Bilgiler dersi öğretmeni ile de konuşur ve mümkünse derste öğrencilerin bu resmi tartışmasını ister. Sosyal Bilgiler öğretmeni, bunu kabul eder ve derse resmi getirir. Öğrencilere bu derste resimde gördükleri olayı tartışacaklarını söyler.”

- Resim tahtaya asılır ve bilgisayardan yansıtılır. “Şimdi dikkatlice resme tekrar bakalım. Resimde neler görüyoruz? Çetin’in yanlışları nelerdir?” denilir. Öğrencilerin verdiği cevaplardan doğru olanlar tahtaya yazılır. Varsa bulunmayan cevaplar öğretmen tarafından tamamlanır.
- **Ara Özet:** Çetin’in yanlışları şunlardır:
  - 1. Suyu boşa akıtıyor.
  - 2. Elektriği gereksiz kullanıyor.
  - 3. Gece geç vakte kadar yatmamış zamanı iyi kullanmıyor.
  - 4. Yatağı dağınık duruyor.
  - 5. Odada bir çok kağıt ortalıkta duruyor.
  - 6. Sigara içiyor.
- “Şerife’nin yerinde siz olsaydınız ne yapardınız? Çetin’in yanlışlarını söyler miydiniz? Söylerseniz nasıl söylerdiniz?” denilir. Öğrencilerin verdiği cevaplardan doğru olanlar tahtaya yazılır. Varsa bulunmayan cevaplar öğretmen tarafından tamamlanır.

- **Ara Özet:** Çetin'in yanlışları tatlı bir dille kendisine hatırlatılmalıdır. Bunun için Şerife, yaptığı resmi veya yazdığı kompozisyonu Çetin'e postalayabilir. Çünkü savurganlık hem kişiye hem de topluma zararlı yanlış bir davranıştır.
- Savurganlıkla ilgili tutumluluk, cömertlik ve cimrilik kavramlarının anlamları söylenir ve aralarındaki farklar soru-cevap tekniği ile öğrencilere buldurulur.

C. Sonuç Bölümü:

- Dersin zetlenmesi için çember tartişma tekniği kullanılır. Bunun için, 4 ğrenci tahtaya çıkararak çember şeklinde dururlar. Her ğrenci bir dakika içinde aşağıdaki konuları özetler.
- 1. Savurganlık, tutumluluk, cömertlik ve cimrilik kavramlarının anlamları
- 2. etin'in yaptığı savurganlıklar nelerdir?
- 3. Savurganlığın kişiye zararları
- 4. Savurganlığın topluma zararları

C. Sonuç Bölümü:

- **Kapanış:** Savurganlığın ne kadar kötü bir davranış olduğunu gördük, bundan sonra bu konuda daha dikkatli olacağınızı tahmin ediyorum. Bu konuyla birlikte bu üniteyi bitirmiş oluyoruz. Bundan sonraki konumuz, hac ve kurbandır. Bu konuyu okuyarak hazırlıklı gelin.
- **D. Değerlendirme:**
  - 1. Savurganlık nedir?
  - 2. Hangi davranışlar savurganlık içine girebilir?
  - 3. Savurganlığın kişiye zararları nelerdir?
  - 4. Savurganlığın topluma zararları nelerdir?
  - 5. Tutumluluk, cömertlik ve cimrilik kavramlarının aralarındaki farklar nedir?
  - 6. Savurganlığın neden kötü bir davranıştır?

DERS PLÂNI

- **Konu** : *Aile İçindeki İlişkiler Sevgi, Saygı ve Yardımlaşma Üzerine Kurulur*
- **Süre** : İki Ders Saati
- **Yöntem** : Takrir ve örnek olay incelemesi yöntemleri, soru-cevap tekniği
- **Araç Gereç**: Bilgisayar, projektör, örnek olay metni
- **Özel Amaç**: Aile içi ilişkilerde sevgi, saygı ve yardımlaşmanın önemini kavrar.
- **1. Giriş Bölümü**
- **Dikkat Çekme**: Öğretmen, aşağıdaki şemayı yansıtarak, konuya öğrencilerin dikkatini çeker.
- *“Tuğladan yapılmış bir evi, aile yapan içindeki SEVGİ’dir.”*

- **Güdüleme ve Hedeften Haberdar Etme:**
“Hepimizin kaldığı bir yer vardır. Orası bizim ailemizdir ve hepimiz bir ailede yaşıyoruz. Dersimizin sonunda aile içerisindeki ilişkilerde sevgi, saygı ve yardımlaşmanın ne kadar önemli olduğunu kavrayacaksınız.”
- **2.Gelişme Bölümü**
- Öğretmen, tepegözden yansıttığı
“Tuğladan yapılmış bir evi, aile yapan içindeki ‘SEVGİ’dir.” sözünü örnekler vererek açıklamalarını ister. Konuyla ilgili aşağıdaki örnek olayı yansıtır:

2. Örnek Olay (1.Bölüm)

- “Küçük Hasan, bir akşam, babasının ödemesi gereken borçları hesapladığını görünce, hemen odasına çıktı. Aklına bir düşünce gelmişti. Annesine yaptığı ufak tefek yardımın karşılığını para olarak pekâlâ isteyebilirdi. Ertesi gün, annesi mutfaktaki masanın üzerinde bir hesap pusulası buldu. Kağıt parçasında şöyle yazıyordu:
- **Annesinin, oğlu Hasan’a borcu:**
- Çarşıdan paketleri taşıma ücreti 2 lira
- Fatura yatırma ücreti 50 kuruş
- İyi bir çocuk olduğu için 2 lira
- Çiçekleri sulama ücreti 2 lira
- Toplam Altı lira elli kuruş”

Öğretmen,

- “Hasan’ın annesinin yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?”
- “Hasan’ın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?”
- “Hasan’ın yerinde siz olsaydınız pusulayı nasıl doldururdunuz?”
- “Hasan’ın yaptığı doğru mudur?”
- “Hasan’ın annesinin yerinde siz olsaydınız nasıl bir pusula yazardınız?”,
- sorularıyla tartışma başlatır. Verilen cevaplardan doğru olanları, tahtaya yazar ve örnek olayın ikinci bölümünü yansıtır.

- **Örnek Olay: (İkinci Bölüm)**

- “Hasan’ın annesi, pusulayı okuyunca hiçbir şey demedi. Hasan, o akşam masanın üzerinde altı buçuk lirayı bulunca öyle sevinmişti ki. Parayı hemen cebine koydu. Paranın yanı başında bir hesap pusulası vardı ve üzerinde şöyle yazıyordu.

- **Hasan’ın, annesine borcu:**

- Evde geçirdiği mutlu on dört yılın ücreti Hiç
- Bu süre içinde evde yediği yemeğin ücreti Hiç
- Hastalığı esnasında bakım masrafı Hiç
- İyi bir anneye sahip olmanın ücreti Hiç
- Toplam Hiçbir şey”

- Öğretmen, “Bu pusulayı gördükten sonra, Hasan’ın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?” diye sorar ve örnek olayın sonucunu yansıtır.
- **Örnek Olay: (Üçüncü Bölüm)**
- “Küçük Hasan kağıdı okuyunca çok üzüldü. Hatasını anladı. Yaşlı gözlerle annesine koştu. Onun kollarına atılarak özür diledi. Aldığı altı milyon beş yüz bin lirayı yavaşça annesinin cebine bıraktı.”
- *(Rıza AKDEMİR, Çocuk Hikâyeleri’nden uyarlanmıştır.)*

▪

- **Ara Özet:** Küçük Hasan'ın yaptığı yanlışlar şunlardır:
- Annesine yaptığı küçük yardımın karşılığında para beklemiştir.
- Annesinin kendisine karşı yaptığı tüm özverili davranışları görmezlikten gelmiştir.
- Annesini üzmüştür.

- Öğretmen, “Örnek olayda anlatılmak istenen nedir?” diye sorar. Verilen cevapları dinler. “Burada sadece anne sevgisinden bahsediliyorsa da aslında bu durum baba için de geçerlidir.” der. Yani, burada anlatılmak istenen ana düşüncenin, anne baba sevgisi olduğunu vurgular. Öğrencilerden, bir ailede sevgi olmazsa, neler olabileceğini düşünmelerini ister. Verilen cevapları dikkatle dinler, önemli gördüğü noktaları tahtaya yazar. “Aile bireyleri arasında sevgi ve saygı nasıl yansıyor” adlı aşağıdaki tabloyu yansıtır ve öğrencilerden defterlerine yazmalarını ister.

Aile Bireyleri Arasında, Sevgi ve Saygı

• ANNE

- 1. Bugün çok yorulduğum ama keşke, çocukların sevdiği tatlıyı da yapabilseydim.
- 2. Acele etsem iyi olur, çünkü, Ahmet'in ev ödevlerine yardımcı olmam gerekir.
- 3. Ben iyi bir anne miyim acaba?

Aile Bireyleri Arasında, Sevgi ve Saygı

• BABA

- 1. Sofranın hazırlanmasına yardım etmeliyim.
- 2. Yemekten sonra, eşimi ve çocuklarımı yürüyüşe çıkarsam iyi olur. Çünkü eşim, akşama kadar ev işleriyle çok yoruluyor.
- 3. Çocuklara bugünkü derslerini sormayalım.
- 4. Acaba ben iyi bir baba mıyım?

Aile Bireyleri Arasında, Sevgi ve Saygı

• ÇOCUK

- 1. Bugün annem pazara çıkmış.
- 2. Çok güzel yemekler yapmış.
- 3. Evin her yeri gibi benim odam da temizlenmiş.
- 4. Babam işten yorgun geldi ama, bana “Bugün okulda neler yaptınız?” diye soruyor.

• O HÂLDE BEN

- 1. Okul kıyafetlerimi katlayıp koymalıyım.
- 2. Annem ekmek almamı istediğinde, hemen almalıyım.
- 3. Derslerime çok çalışarak ailemin emeklerini boşa çıkarmamalıyım.

- Öğretmen, tabloyu, üç öğrenciden canlandırmalarını / seslendirmelerini ister. Seslendiren öğrencilere teşekkür eder.
- Öğretmen, öğrencilerden “Ailelerimiz, bizler için hangi fedakârlıklarda bulunuyor?” sorusunu düşünmelerini ister. Öğrencilerin verdiği cevapları yazar. “Bütün bunlara karşılık, sizler anne babalarınıza karşı görevlerinizi yapıyor musunuz?” sorusuyla öğrencilerin düşünmelerini sağlar, varsa eksiklerini hatırlatır.

• **3. Sonuç Bölümü**

- Öğretmen, öğrencilerden konuyla ilgili soruları varsa sormalarını ister. Soruları cevaplandırdıktan sonra , “Aklınızda neler kaldı?” diyerek öğrencilere, dersin özetini yaptırır.
- Öğretmen, “Gelecek ders, ‘Ailede Bireylerin Birbirlerine Karşı Görevleri Vardır’ ve ‘Aile Sorumluluklarımızı Yerine Getirmeliyiz’ konularını işleyeceğiz.

• **4. Değerlendirme**

- 1. “Tuğladan yapılmış bir evi, aile yapan içindeki SEVGİ’dir” sözünü açıklayınız.
- 2. Sevginin barınmadığı bir aile ortamı nasıl olur?
- 3. Aile bireyleri arasına sevgi ve saygı nasıl yansır?
- 4. “Herkesin kaldığı bir yer vardır, orası onun yuvasıdır.” sözünü açıklayınız.

SORUMLULUK

www.kocaeli.gov.tr

AİLE BİRLİĞİ

www.kocaeli.gov.tr

İYİMSERLİK

www.kocaeli.gov.tr

MERHAMET

www.kocaeli.gov.tr

SAYGI

www.kocaeli.gov.tr

NAZİK OLMAK (NEZAKET)

www.kocaeli.gov.tr

SEVGİ

www.kocaeli.gov.tr

LİDERLİK VE CESARET

www.kocaeli.gov.tr

MİSAFİRPERVERLİK

www.kocaeli.gov.tr

EMPATİ

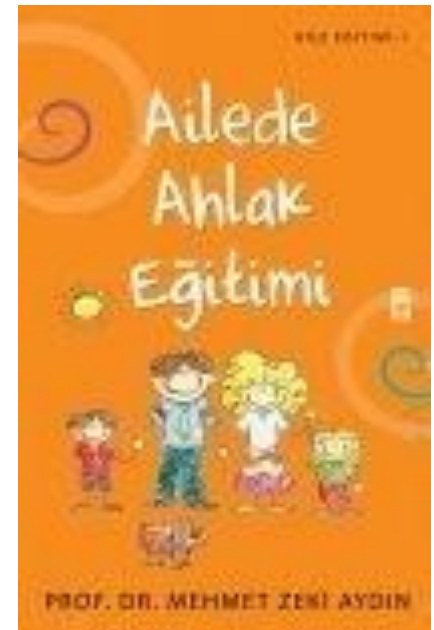
www.kocaeli.gov.tr

OKULDA DEĞERLER EĞİTİMİ

Yazarlar
Elisülâle
Karamalla

Prof. Dr. Mehmet Zeki AYDIN

EMAIL:kitap@mehmetzekiaydin.com

TEL:90.5063446620

www.mehmetzekiaydin.com